

SPREMNA BESEDA

Že ob smrti duhovnika prof. dr. Antona Strleta (1915–2003) je bilo čutiti, da so ljudje v njem prepoznali kreposti, ki vodijo do oltarja. Kmalu so spontano začeli izhajati spomini, pričevanja sodobnikov, na drugi strani pa razprave o njegovem delu, o različnih področjih njegove dejavnosti. Glas svetosti je omogočil začetek procesa za beatifikacijo Antona Strleta. Pogrešali pa smo celovito predstavitev človeške in duhovne podobe svetniškega kandidata. Ta je sedaj pred nami prvič tudi v knjižni obliki.

Avtorica pričujočega dela, uršulinka s. dr. Marija Jasna Kogoj, je Antona Strleta ne samo poznala in bila v stikih z njim, ampak je sodelovala tudi v škofijskem postopku za njegovo beatifikacijo. Pri tem se je temeljito seznanila z vso potrebno dokumentacijo, kar ji je omogočilo, da nam je na osnovi dokumentov in pričevanj v poljudni obliki, a harmonično in uravnoteženo predstavila Strletovo življenje, delo in junaške stopnje njegovih kreposti, pri čemer se je osredotočila na bistvene poudarke njegovega delovanja in duhovne naravnosti. Ob množici gradiva to ni bila lahka naloga, prepričan pa sem, da bo knjiga bralcu zlahka pomagala zaslutiti Strletovo veličino, s čimer bo postavljen tudi temelj za še bolj intenzivno priporočanje božjemu služabniku in še bolj zavzeto posnemanje njegovih kreposti.

Proces za beatifikacijo božjega služabnika Antona Strleta je trenutno na rimski stopnji. Za samo beatifikacijo bo potreben še čudež, ki ga bo Cerkev po posebnem postopku

uradno priznala. Da bi Bog napravil čudež na priprošnjo Antona Strleta, se mu moramo zaupno priporočati, in sicer tedaj in še posebno tedaj, ko po človeških merilih ni videti nobene rešitve.

Iskreno želim, da bi ta knjiga prišla v roke čim večjemu številu bralcev in da bi obrodila bogate sadove.

p. Andrej Pirš FSO
postulator

UVOD

Življenje in delo božjega služabnika Antona Strleta je vtakano v velika dogajanja 20. stoletja na vseh ravneh političnih, družbenih in cerkvenih sprememb. Rodil se je, ko so bile slovenske dežele še pod avstro-ogrsko monarhijo, umrl v samostojni državi Sloveniji, vmes pa je preživel še obe Jugoslaviji. Njegovo rojstvo sovпада z začetkom prve svetovne vojne, v duhovnika je bil posvečen na začetku druge vojne. Po njej je bil v zvrhani meri deležen vsega, kar je prinašala komunistična oblast v dolgih letih diktature.

Tudi na cerkveni ravni je bilo to stoletje zelo razgibano. Anton Strle je doživel sedem papežev, od Benedikta XV. do Janeza Pavla II. Če bi živel še dve leti, bi se razveselil izvolitve Benedikta XVI. Ljubljansko škofijo je v času njegovega življenja vodilo šest škofov, od Antona Bonaventure Jegliča, ki mu je v rojstni župniji sv. Vida podelil zakrament sv. birme, do Franca Rodeta, ki ga je pokopal na ljubljanskih Žalah. Vmes so bile markantne osebnosti, s katerimi je bil božji služabnik v tesnih stikih. Župnijo Sv. Vid na Notranjskem je v času njegovega otroštva posebej zaznamovalo češčenje Srca Jezusovega, h kateremu je vernike pritegnil župnik Janez Jereb. Župnijsko življenje je kasneje vsestransko razgibal župnik Janez Pucelj, ki je odločilno vplival na mladostnika s podružnice Osredek.

Vrh vseh dogajanj pa je bil sredi 20. stoletja drugi vatičanski vesoljni cerkveni zbor. Anton Strle mu je posvetil vse svoje moči, in sicer s študijem in prevajanjem doku-

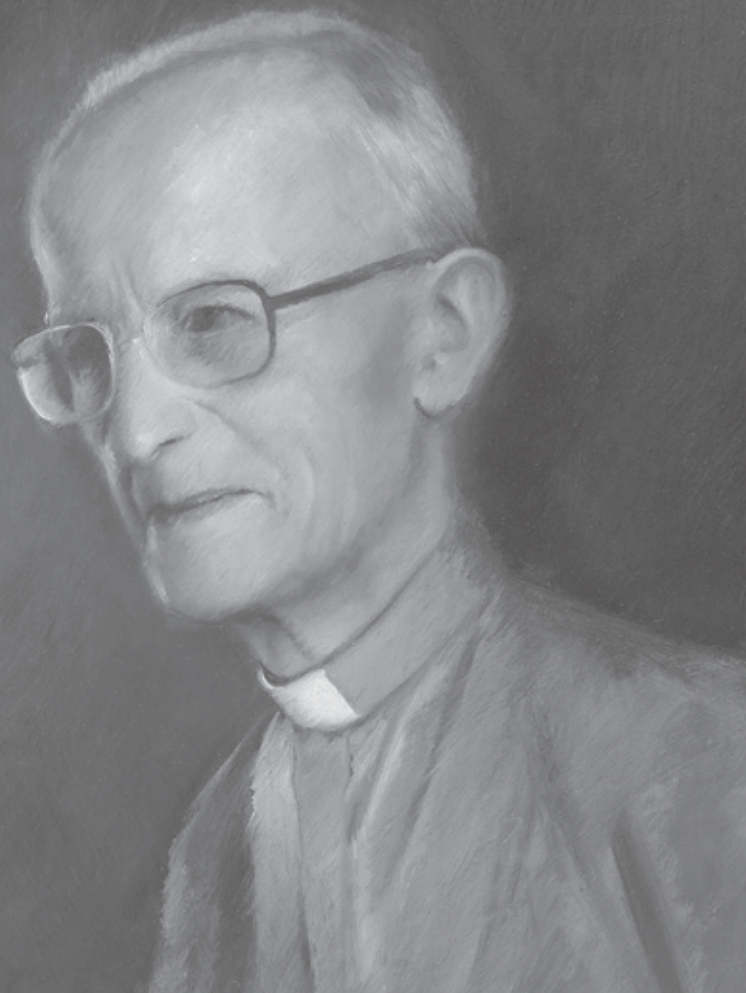
mentov, s predavanji in razlagami, predvsem pa s tem, da se je ne le razumsko, temveč v vsej polnosti navzel duha koncila in njegovo sporočilo posredoval vsem, h katerim je bil poslan.

To stoletje velikih nasprotij, razdejanj na vseh področjih, bratomorne vojne in številnih mučencev je kakor iz ozadja spremljala tolažilna bližina Marije z njenim prikazovanjem v Fatimi in kasneje tudi drugod. Papež Pavel VI. jo je ob sklepu tretjega zasedanja drugega vatikanskega cerkvenega zbora razglasil za Mater Cerkve.

V ta raznoliki okvir je vtkana podoba božjega služabnika Antona Strleta.

Njegovo življenje lahko povzamemo z besedami apostola Pavla: *Vnema nas Kristusova ljubezen (2 Kor 5,14)*.

I.
ŽIVLJENJSKA POT
ANTONA STRLETA

1. ROD IN MLADOST

Dete pa je raslo in se krepilo. Lk 2,40

Sv. Vid leta 1930.

Špelinova družina

V vasi Osredek, ki spada v župnijo Sv. Vid, je v hiši na št. 13 živela skromna kmečka družina Špelinovih. Oče Jožef Strle in mati Ivana, z dekliškim priimkom Intihar, sta se poročila 8. junija 1903.

Jožef je imel tri sestre in brata. Rojen je bil kot tretji otrok 22. marca 1878. Mati Ivana, ki se je rodila v sosednji župniji Rob, v vasi Bukovec, je izvirala iz družine z devetimi otroki. Imela je pet sester in tri brate. Rodila se je kot peti otrok 2. decembra 1880.

Oče je bil četrtezmljak ali mali kmet, kar pomeni, da so imeli Špelinovi le toliko posesti, da niso bili odvisni od drugih. Njihovo življenje je bilo zaznamovano s trdim kmečkim delom in skromnostjo. Materina družina je bila premožnejša; imeli so še enkrat toliko posesti kakor Strletovi.

Domača hiša Strletovih (pri Špelinovih).

Ob sklenitvi zakonske zveze je bil Jožef star 25 let, Ivana pa 22. Ker je bila nevesta po tedanji zakonodaji še mladoletna, je morala dobiti dovoljenje, da se lahko poroči. Mladoporočenca sta se dogovorila, da bosta, če Bog da, enega od otrok posvetila Bogu v duhovniškem poklicu. V osemnajstih letih zakona se jima je rodilo osem otrok. Trije od njih so umrli kmalu po rojstvu. Prvorojenec je bil sin in je po očetu dobil ime Jožef, druga je bila hči Marija, tretja, Frančiška, je umrla že po treh mesecih. Sledila sta Janez in Ana, ki je umrla že na dan rojstva. V drugem letu prve svetovne vojne se je na god sv. Neže, 21. januarja 1915, rodil šesti otrok, ki je pri krstu dobil ime Anton. Za njim je tri leta kasneje prišel Frančišek in končno še najmlajši, Alojzij, ki pa je tudi umrl že dva dni po rojstvu. Njegova smrt je bila še posebej tragična, saj se je rodil, ko je oče ležal na mrtvaškem odru, umrl pa je dan po očetovem pogrebu, 11. aprila 1921. Tako so imeli v enem tednu dva pogreba.

KAZALO VSEBINE

Spremna beseda.....	5
Uvod	7
I. Življenjska pot Antona Strleta	9
1. Rod in mladost	10
Špelinova družina	10
Otroška leta.....	12
Božji poseg	19
Gospodov klic	23
2. Za božjim klicem	29
Dijaška leta	30
Preizkušnje.....	32
Ljubezen do maternega jezika	36
Odločitev.....	39
3. Bogoslovec in študent Teološke fakultete	47
V semenišču	47
Študent teologije.....	52
Knjiga – učiteljica	55
Študijski prefekt.....	58
4. Kristusov duhovnik.....	61
Mašniško posvečenje v senci vojne.....	61
Zastrto novomašno slavje	63
Po novi maši.....	68
Lojze Grozde	72
V Novo mesto.....	72
5. V ognju preizkušenj	75
Ujetnik v Škofovih zavodih.....	75
Stolni vikar	76
Petletni zapor	79
6. Dušni pastir	84
Planina pri Rakeku	84
Med sobrati	89
Zopet za zapahi	91
Prvič v tujino.....	93

7. Novi izzivi.....	97
Misijonarski duh.....	97
Močan duh v slabotnem telesu	99
II. Poslanstvo Antona Strleta	101
1. Vzgojitelj mladih.....	102
Študijski prefekt.....	102
Katehet.....	102
Dobri pastir.....	107
2. Profesor na Teološki fakulteti.....	109
Pisec učbenikov.....	114
Zvestoba nauku Cerkve	114
Teološka razgledanost	116
Predavatelj – pričevalec in apostol	118
Odličen mentor	119
Iskan predavatelj	121
Skrb za pravovernost.....	121
Duh pravega ekumenizma.....	124
3. Delivec božjega usmiljenja.....	126
Strogost in očetovska dobrota	128
Zakoreninjenost v božji besedi	129
Dar notranjega vpogleda	130
Razpoložljivost	131
Vzgoja spovednikov	132
4. Služabnik božje besede	135
Strle – pridigar	135
Spodbujanje duhovnikov.....	138
Pridiga za današnjega človeka.....	140
5. Apostol pisane besede	143
Sodelovanje pri katoliškem tisku	144
Oznanjevanje Kristusa.....	145
Leto svetnikov	146
Prevajanje cerkvenih dokumentov	147
Uvodi k prevodom knjig.....	149
Škofijski cenzor	151
Čut in skrb za lep jezik	153

III. Duhovnost Antona Strleta.....	155
1. Hoja za Kristusom	156
Duhovnik po Jezusovem Srcu	158
Korenine češčenja	158
Vpliv okrožnice Pija XII.	161
Vabilo k češčenju Srca Jezusovega.....	162
Spodbujanje k češčenju s pisano besedo.....	164
Češčenje Srca Jezusovega kot odgovor na ljubezen	166
2. Živeto bogoslužje	168
Poklek – izraz žive vere.....	169
Obhajanje evaristične daritve.....	170
Priporočila sobratom.....	172
Pomen obiska Najsvetejšega.....	174
Odnos do mašništva.....	175
Zagovornik bogoslužja v domačem jeziku	176
Svetost bogoslužja.....	178
Praznik svetega Rešnjega telesa in krvi	179
3. Marija v življenju božjega služabnika	182
Pod Marijinim varstvom	182
Popolna posvetitev Mariji.....	185
Resnična Marijina veličina	188
Molitev rožnega venca.....	190
4. Redovno življenje kot ideal.....	192
Pridružen duhovni družini Delo.....	193
Življenje po evangeljskih svetih	193
Askeza	195
Skromnost v vsakdanjem življenju	196
5. Prijatelj ubogih	198
Odrpto srce	198
Podpora bogoslovcem.....	199
Dobrodelnost.....	200
6. Zazrt v zarjo večnosti	201
Nenehna pripravljenost.....	202
Odhod v večnost	207
Glas svetosti	210
Glavni viri in literatura	215
Slikovna priloga.....	217